

Steagul ROȘU

ORGAN AL COMITETULUI MUNICIPAL PETROȘANI AL P.C.R.
ȘI AL CONSILIULUI POPULAR MUNICIPAL

ANUL XL, NR. 9 905

DUMINICĂ, 15 IULIE 1984

4 PAG. — 50 BANI

O nouă dovadă a ritmului trepidant al modernizării reședinței de municipiu. In imagine, artera principală a Petroșaniului. Foto: Al. TĂTAR

ȚĂRII, CÎT MAI MULT CĂRBUNE!

In întâmpinarea marilor evenimente politice din acest an jubiliar

Acțiunea „Producții record, calitate, 3 R” continuă

Continuă seria succeselor din cadrul acțiunii „Producții record, calitate, 3R”. In cadrul săptămîinii de producție record, pe primul loc se situează întreprinderea minieră Lonea, care înregistrează, de la începutul acestei luni, un plus la producția de cărbune extras de 1200 tone. După cum ne informează ing. Rodica Rîșnoveanu, din cadrul compartimentului

de planificare al minei, cele mai bune rezultate la extracția de cărbune au fost înregistrate de colectivul sectorului IV. In luna iulie, sectorul IV a extras, suplimentar sarcinilor, o producție de aproape 2000 tone de cărbune, prin depășirea productivității muncii pe sector cu 1100 kg pe post.
Bujor MIRCESCU

Intr-o atmosferă sărbătorească, ieri a avut loc

Încheierea anului școlar al elevilor din licee

Sub soarele dogoritor al lunii Iulie, înconjurată de verdele crud al copacilor, cu emoții nedismulate, ieri, elevii liceelor din Valea Jiului, alături de colegii lor de generație din întreaga țară, au sărbătorit încheierea anului școlar, prilej de bilanț al pregătirii profesionale și formative-educative. După un an de muncă și învățură, liceenii și-au văzut, ieri, visele împlinite. Chiar dacă sînt la vîrsta cînd emoțiile festivității de premiere nu mai au aceeași intensitate, ieri am întîlnit liceeni cu frumoase coroane de flori pe creștet. Laurii laureaților la învățură...

La Liceul industrial minier din Petroșani, festivitatea de încheiere a anului școlar a căpătat valențe deosebite, mai ales datorită faptului că

această școală de mînerit cuprinzînd la ora actuală peste 2500 de „învățăcei”, contribuie substanțial și la acțiunile de muncă patriotică pe șantierele hărniciei tinerești din municipiul nostru. Directorul liceului, ing. Severian Groza, pe pieptul căruia strălucește insigna jubiliară a Șantierului Național Dunăre — Marea Neagră, ne-a vorbit cu dragoste despre premiile care primeau răsplata muncii lor deosebite. Apoi ne-a detaliat profilurile multiple ale școlii, menite să asigure necesitățile de forță de muncă în Valea Jiului (minier, electrotehnic, mecanic, construcții, industrie ușoară).

Mircea BUJORESCU

(Continuare în pag. a 2-a)

Inițiativa „Brigada înaltei productivități”

Puternic stimulent în obținerea unor realizări superioare pe frontul cărbunelui

In sala de apel a minei Uricani, unul din panourile pe care se desfășoară propaganda vizuală — mereu în actualitate și la „obiect” — este consacrată popularizării rezultatelor pe care le obțin brigăzile minei în aplicarea inițiativei de mare valoare în stimularea eforturilor minerilor pentru creșterea producției de cărbune — „Brigada înaltei productivități”. Președintele comisiei cu întrecerea socialistă a comitetului sindicatului, Aurel Boghiu, ne explică modalitatea în care este urmărită aplicarea inițiativei. La sfîrșitul fiecărei luni, pe baza rezultatelor obținute de brigăzile minei, se întocmește un clasament pe genuri de lucrări al formațiilor cu cele mai bune rezultate în creșterea productivității muncii, iar cele fruntase sînt prezentate la panoul consacrat inițiativei, specificîndu-se și productivitatea obținută. Aflăm că, în cadrul minei, de 5 ani, se aplică inițiativa, iar comitetul sindicatului urmărește să fie cunoscute în-

deaproape criteriile inițiativei, căile de sporire a productivității muncii și, mai ales, folosirea lor cu perseverență de toate brigăzile. Un rol important în urmărirea rezultatelor obținute revine discuțiilor care se poartă decadal cu brigăzile în privința realizării preliminarilor; cu acest prilej se analizează cu deosebire preocuparea formațiilor de lucru pentru folosirea utilajelor din dotare, a timpului de lucru, pentru combaterea actelor de indisciplină, a nemotivatelor, pentru perfecționarea organizării muncii, a pregătirii profesionale etc.

Totul e, ne relevă economistul Ion Geană, secretar adjunct al comitetului de partid, ca inițiativa să nu fie o simplă lozincă, ci să constituie realmente un factor stimulator al strădaniilor fiecărei brigăzi în obținerea unor productivități cît mai înalte. Aplica-

Ioan DUBEK

(Continuare în pag. a 2-a)

Cu planul pe șapte luni îndeplinit

După cum ne-a informat prin telefon ing. Maria Rujoi din cadrul compartimentului planificare al I. M. Petroșani, brigada condusă de Gavrilă Mesaroș a raportat îndeplinirea, cu 17 zile înainte de termen, a planului producției de cărbune pe primele șapte luni ale anului. Lucrînd într-un abataj dotat cu susținere și tăiere mecanizată, minierii din schimburile conduse de Florea Voicu, Mihai Bărbăcaru și Constantin Coroi au extras peste sarcinile de plan, de la începutul a-

nului pînă în ziua de 13 iulie, aproape 8000 tone de cărbune.

Acest succes deosebit al minerilor din brigada lui Gavrilă Mesaroș are la bază productivitățile înalte obținute, lună de lună, prin buna organizare a lucrului pe schimburi, prin aprovizionarea ritmică cu materiale și piese de schimb, succes ce este dedicat celei de-a 40-a aniversări a revoluției de eliberare socială și națională, antifascistă și antiimperialistă. (Gh.S.)

Schimbul condus de Andrei Alb, al formației lui Traian Pop din sectorul III al I.M. Uricani, care aplică inițiativa „Brigada înaltei productivități”.

În pag. a 3-a

DE LA O DUMINICĂ LA ALTA

- Daco-romanii în Valea Jiului — la rubrica „Vatră de istorie”.
- Cascada timpului — literatură de anticipație
- In delegație — microfoleton
- Alfabet pe... caniculă — cronică rimată
- Din anecdotele științei.

CONCURSUL de reportaje și fotografii

Deși început de iulie, nori plumburii, agasanti, se-ngrămădesc pe cerul Lupeniului. Intru în incinta I.M. Lupeni. Pe o placă de lemn citesc un text laconic: „Instalație de extracție puț cu skip”.

Acest „zgîrie nori” este un adevărat complex minier. Alături urcă și coboară pe cablurile tractoare și purtătoare corfele funicularului de la preparație, „bondari” de fier între cer și pămînt. Alături, o baracă simplă, captușită cu tablă. O fir-

„COLOSUL” — SKIP

mă. Citesc: „I.A.C.M.M. — Brigada a 4-a”. Bat la ușă. Nimic. Nimeni. Un muncitor cu cască și cu colac de sîrmă pe umărul stîng mă-ntreabă:

— Căutați pe tovarășul Moisiu, șeful de lot? Am să-l caut...

Patru decenii ale devenirii noastre

Trec vreo douăzeci de minute. Apare un tînar cu alură athletică. Era subinginerul Corneli Moisiu.

Li spun scopul vizitei, de-a cunoaște crîmpiele din munca colectivului de aici. Zîmbește, mă îndrumă la șeful brigăzii, sing-

Carol Ridzi și secretarul organizației de partid, Petre Fusu. Insist să-mi dea și dumnealui cîteva informații. Scoate dosare legate și-mi prezintă o scurtă „cronică” a instalației de extracție a puțului cu skip. Construcția, la cota zero, a înce-

put în decembrie 1979. In anul 1980 turnări la fundație, cofraje glisante. In anul 1981 a început glisarea propriu-zisă; timp friguros, greutăți

Gh. BOZU, correspondent

(Continuare în pag. a 2-a)

I.P.S.R.U.E.E.M. PETROȘANI

Efigie socialistă cu ample rezonanțe privind dezvoltarea mineritului modern

In anii luminoși ai socialismului, mai ales după perioada de după Congresul al IX-lea al P.C.R., cînd în înalta funcție de secretar ge-

combine de tăiere, iar vagonetele au fost înlocuite în bună parte cu transportoare cu raclete și cu bandă. Multe alte utilaje moderne ușurează mun-

asigurării calității și tehnicității reparațiilor la utilajele moderne, a pieselor de schimb necesare desfășurării producției. Or, așa ceva nu se putea realiza în ateliere modest utilizate, ci într-o uzină cu dotare și tehnologii la nivelul tehnicii de vîrf. Iată de ce, la indicația secretarului general al partidului, în 1978 în Petroșani, a luat ființă, întreprinderea de reparație utilaj minier, care a preluat o mare parte din această activitate de la unitățile miniere din bazinul nostru carbonifer.

Gheorghe BOTEA

(Continuare în pag. a 2-a)

Bărbați care onorează titlul de miner

Cine crește oameni, OM se numește

■ Petru Scredeanu, un nume cunoscut printre brigadierii Văii Jiului a ieșit la pensie
 ■ Douăzeci de ani în fruntea ortacilor
 ■ Drumul de la troc și riznuță la „mastodontul” de metal — SMA 2
 ■ Cine crește oameni, OM se numește
 ■ Florile recunoștinței colectivului.

Minerul Petru Scredeanu predându-și lampa la lămpăria minei Livezeni.

Indurile acestea ar trebui să înceapă cu un cîntec și fi-
 încă sînt dedicate unuia
 dintre brigadierii de eli-
 tă a Văii noastre, Petru
 Scredeanu, cîntecul ar
 trebui să fie unul singur
 — Imnul minerilor, melo-
 die de suflet care răsco-
 lește conștiințele și tul-
 bură amintirile. Vajnicul
 și integru detașament de
 mineri de la Livezeni știe
 să-și sărbătorească fru-
 ntașii, așa cum se cuvine,
 sincer, muncitorește. Ci-
 ne a fost, de fapt, Petru
 Scredeanu? Un om între
 oameni, un miner între

mineri, care s-a ridicat
 prin ambiție și dăruire,
 prin consecvență și devo-
 tament față de meseria
 aleasă. De 27 de ani zilele
 și nopțile lui Petru Scra-
 deanu au fost consacra-
 te mineritului. Zile și
 nopți de muncă, într-o
 viață de om, zile care
 i-au împlinit idealurile.
 De 20 de ani — expresie
 a calităților sale de orga-
 nizator și conducător —
 ortacii i-au încredințat
 mandatul de a le fi pur-
 tător de cuvînt și coordo-
 nator în acțiune, fiind șef
 de brigadă.

Au fost vremuri cînd,
 timp de cinci ani
 consecutiv, el și
 brigada lui au ocupat pri-
 mul loc pe panoul fru-
 ntașilor în întrecerea
 socialistă între formațiile
 de mineri din Vale, fapt
 care a atras după sine de-
 cernarea unor medalii și
 acordarea distincției Or-
 dinului Muncii clasa a III-a.
 Se spune, pe drept cu-
 vînt, că omul care crește
 oameni OM se numește.
 Petru Scredeanu a „pre-
 dat” abecedarul minerit-
 ului unor ortaci pe a-
 tunci tineri, care astăzi
 fac cinste acestei mese-

rii bărbătești — Valerian
 Maxim, Gheorghe Matei
 și Gheorghe Ghicioiu, de-
 veniți ei înșiși brigadieri
 cunoscuți și recunoscuți
 la mina Dilja. Ce poate
 fi mai înălțător decît de
 a vedea cum „maistrul”
 este întrecut de ucenicii
 săi!

Sala de apel a minei
 Livezeni. Pionierii
 cu fețele îmbu-
 jorate leagă de gîtul
 proaspătului pensionar
 cravata roșie cu tricolor.
 Colegi de muncă, familia,
 nepoțica cu zulufi rebeli,
 „bastonul” de pensionar,
 cuvintele calde rostite din
 partea conducerii minei,
 toate acestea se înmănu-
 chează într-un omagiu a-
 dus muncii depuse de-a
 lungul anilor de Petru
 Scredeanu.

A mai ieșit la pensie,
 după Costea Aftonic,
 încă un brigadier de
 frunte al minei Livezeni.
 Incotro, Petru Scredeanu?
 „Acasă, în grădină, pe
 post de „dădacă” la ne-
 poți și, bineînțeles, de-
 seori la mină să vad cum
 se descurcă ortacii”, ne
 spunea sărbătoritul.

Drum bun și pensie
 „lungă”, Petru Scredea-
 nu!

Gheorghe SPINU

(Urmare din pag. 1)

inerente; glisarea a „urcat”
 în luna mai 1982 la cotele
 97—98 metri...

Skipul, cum i se zice mai
 simplu, este dotat cu 2 ma-
 șini de extracție, una la
 cota 66,30 și alta la 86,40
 metri. Fiecare mașină este
 dotată cu 2 skipuri, deci
 în total 4 skipuri. La ora
 actuală aici robotesc în
 jur de 50 de constructori,
 montori, instalatori, elec-
 tricieni, care execută fini-
 saje la sistematizare, cana-
 lizări, tampon intrare
 turn, corp anexă de asam-
 blare skip etc.

„COLOSUL” — skip

La sediul brigăzii a 4-a,
 pe șeful brigăzii, sing. Car-
 rol Ridzi, nu l-am găsit;
 în schimb dau de tehnici-
 anul Petru Fusu, secreta-
 rul organizației de bază,
 care îmi vorbește, ca și
 sing. Cornel Moisiu, de
 oameni și faptele lor. La
 început, în anul 1979, s-au
 săpat sub triajul C.F.U.
 al Preparației ziduri de
 sprijin pentru consolida-
 re. Au apărut infiltrații de
 apă, dar munca asiduă a
 constructorilor le-a oprit,
 le-a încătușat. Printre cei
 ce s-au remarcat la făuri-
 rea acestui „colos” lupe-
 nean, și-au pus semnăturile
 comuniștii Ion Popa, șef
 echipă lăcătuș montaj,
 maestrul electrician Con-
 stantin Lal, șeful de echipă
 zidari, Constantin Anofie,
 sing. Cornel Moisiu.

Miinile harnice și minți-
 le agere ale maistrului
 principal Geza Kiss la gli-
 sare, ale lui Ion Bălan, șef
 de lot la montaj, Viorel
 Bene, șef echipă electri-
 cieni, Adam Günther, șef
 echipă instalații, sing. Emil
 Tutunaru și ale altora au dat
 naștere acestei impunătoare
 construcții. Ei sînt fău-
 rarii „colosului” industrial
 din Lupeni. Acest obiectiv
 ce este privit cu legitimitate
 fală de mineri și care se
 integrează ca un tot unitar
 în transformările indus-
 triale ale României, în
 urcușul ei pe cele 40 de
 trepte de aur.

Puternic stimulent

(Urmare din pag. 1)

carea inițiativei obligă ast-
 fel atit componenții for-
 mațiilor de lucru, cît și or-
 ganizatorii producției să
 stăruie pentru valorifica-
 rea tuturor rezervelor. In
 afara analizelor decada-
 le pe sectoare, se organizează
 în mod sistematic consfătu-
 iri cu brigadierii. La recenta
 „zi a brigadierilor” au im-
 părțășit din experiența lor
 brigadierii Traian Pop, Pe-
 tru Mandriș, Ion Nicolae,
 Doboș Ianoș. Totodată au
 fost criticați unii șefi de
 brigadă, ca Dumitru Bor-
 noiou, Ioan Sabău, Petru
 Vreme, Dumitru Izvorea-
 nu, Ion Volocaru, brigăzi
 în care nu se realizează
 productivitatea planificată
 datorită absențelor nemo-
 tivate, mai ales, folosirii
 incomplete a timpului de
 lucru, a efectivelor. Aflăm
 totodată, că pentru diferi-
 tele forme ale muncii poli-
 tice de masă, sporirea
 productivității muncii cons-
 tituie o temă de primă în-
 semnătate. Astfel, „Faptul
 zilei” se ocupă îndeaproape
 de rezultatele de excepție
 în sporirea productivității
 muncii, de experiența bri-
 găzilor fruntașe. Brigăzi-
 le evidențiate de propa-
 ganda vizuală sînt cele
 conduse de Petru Mandriș,
 din abatajul frontal dotat
 cu complexul mecanizat de
 pe stratul 18, cu o produc-
 tivitate de peste 12 tone/
 post, brigada lui Spiridon
 Scapie, dintr-un frontal
 cu susținere metalică, a
 lui Ioan Sabău, dintr-un
 abataj cameră, avînd un

randament de peste 10 to-
 ne/post, precum și brigă-
 zile lui Aurel Soșoi, de la
 pregătiri și a lui Andrei
 (L)kes, de la investiții. La
 „Faptul zilei” sînt popu-
 larizate, faptele de vred-
 nicie ale brigăzilor condu-
 se de Traian Pop și Ion
 Nicolae care, printr-o bună
 organizare a muncii, reu-
 șesc să puște cite 2—3
 cîmpuri pe schimb, și să
 obțină productivități și
 producții de excepție.

Este demn de reținut că
 majoritatea brigăzilor ob-
 țin productivități și deci
 și producții superioare pre-
 vederilor, că la nivelul mi-
 nei acest indicator este de-
 pășit, în medie, cu 100 kg/
 post pe semestrul I. Sînt
 în cadrul minei și brigăzi
 care, deși aplică inițiativa,
 nu reușesc să-și realizeze
 productivitatea planificată,
 înregistrînd restanțe și la
 producția fizică. Din cele
 22 brigăzi ale minei, 10
 sînt sub plan la finele se-
 mestrului I. Aceasta deno-
 tă că forțele tehnice ale
 sectoarelor, preocuparea
 organizațiilor sindicale cu
 sînt concentrate spre toate
 brigăzile care întîmpină
 greutăți în realizarea pla-
 nuului, sau sînt tributare
 unor deficiențe în organi-
 zarea muncii, în menține-
 rea climatului de ordine și
 disciplină. Sînt rezerve a
 căror valorificare constă și
 în aplicarea cu eficiență a
 inițiativei „Brigada înal-
 tei productivități”.

Vedere generală a ha-
 lei de reparații a ma-
 șinilor și utilajelor mi-
 niere din Livezeni —
 una dintre secțiile mo-
 derne ale IPSRUEEM
 Petroșani.

Încheierea anului școlar al elevilor din licee

(Urmare din pag. 1)

Fără îndoială, cel mai
 important atribut al me-
 nirii Liceului industrial
 din Petroșani — ca de
 altfel al tuturor liceelor
 din Vale — îl constituie
 pregătirea prin muncă
 pentru muncă. A venit
 vacanța, dar pe adolescen-

ții aceștia frumoși și cu
 ochi scilpitori îi vom re-
 găsi pe șantierele muni-
 cipalului și ale țării, la
 muncă, acolo unde se că-
 lesc conștiințe și se cize-
 lează caractere. Vor u-
 gma instruirii pe linie de
 pregătire a tineretului
 pentru apărarea patriei,
 acțiuni culturale și spor-

tive, dar și binemeritate-
 le tabere de odihnă.
 ...Leri, generația de
 liceeni a mai încheiat un
 an de școală. Cu succese.
 Gîndul zboară acum spre
 munte și mare, undeva
 într-un colțșor al inimii,
 sălășluiesc însă speran-
 țele și proiectele pentru
 anul viitor...

Vă informăm

■ COMITETUL sindi-
 catului de la mina Lo-
 nea are în vedere să lăr-
 gească cadrul de petre-
 cere a timpului liber la
 clubul din localitate prin
 noi amenajări în aer li-
 ber. În curtea clubului vor
 fi amenajate terenuri de
 tenis, handbal și volei.
 (I.M.)

■ DOTĂRI. Unitățile

62 și 63 de tricotaie ale
 Cooperativei „Unirea” din
 Petroșani au fost, de cu-
 rînd, dotate cu mașini de
 tricotate automate, în ve-
 derea diversificării ser-
 vicilor către populație.
 (M.B.)

EXCURSII. Un grup de
 tineri de la I.C.P.M.C.
 petrec sfîrșitul acestei săp-
 tămîni într-o interesantă
 excursie în țară și cu o
 zi de vizitare a R.P. Bul-
 garia. Alți 18 tineri de
 la IPSRUEEM Petroșani
 au plecat ieri într-o ex-
 cursie de două zile în

frumoasa stațiune Geoa-
 giu Băi. (G.B.)

■ HĂRNICIE. În cursul
 zilelor din săptămîna tre-
 cută, tineri din organiza-
 ția U.T.C. nr. 7 de la
 I.M. Livezeni (electrome-
 canici suprafată) prin
 muncă patriotică au cu-
 rățat de fier vechi și mo-
 lez platforma de materi-
 ale din spatele atelieru-
 lui de reparații. S-au e-
 vidențiat tinerii Cristinel
 Mihăilescu, Gheorghe
 Griff, Daniel Neacșu și al-
 ții. (Gh.S.)

■ O APARIȚIE UTI-

LĂ. În librăriile din loca-
 litățile municipiului nos-
 tru este pusă în vânzare
 o carte utilă. Este vorba
 de „Cartea de bucate”, a-
 părută în Editura tehnică,
 sub semnătura Silviei Jur-
 covan, o carte care se a-
 dresează cu predilecție
 tinerelor gospodine, pre-
 zentînd numeroase rețete
 culinare cu specific din
 mai multe județe ale țării.
 (V.S.)

■ AFLUENȚĂ LA BA-
 ZINELE DE INOT. Uti-
 mele două zile de canicu-

lă au atras spre bazinele
 cu apă, un mare număr
 de amatori de inot, mai
 ales tineri și copii. Cel
 mai mare număr de oas-
 peți l-a înregistrat ștran-
 dul termoficat Prepara-
 torul Lupeni — peste 500
 de prieteni ai apei.

Rubrică realizată de
 V. STRAUT

Vă informăm

VATRĂ DE ISTORIE

Daco-romanii în Valea Jiului

Intre izvoarele pe care ne bazăm în cunoașterea trecutului jian am enumerat și pe cele etnografice și folclorice: locuința, ocupațiile, portul, credințe, obiceiuri, tradiții, arta, etc, care fac parte din patrimoniul local.

Condițiile geografice și istorice, în care și-au dus viața jienii băștinași, au fost favorabile păstrării unei culturi multimilenare. Și „romanizarea le-a permis dacilor să prospere fără să renunțe la cultura autohtonă, iar după anul 271 e.n., cind romanii s-au retras, dacii au continuat să-și ducă existența profitind de ceea ce învățaseră de la stăpînii lor romani, vorbind latina, care este și acum baza limbii române, pe deplin conștienți de moștenirea lor culturală primită de la romani”. (Paul Mackendrick).

Poate nicăieri în țară nu s-a păstrat pînă în zilele noastre, neștirbite, unele realități moștenite de la strămoșii daco-romani ca în Valea Jiului.

Credințele geto-dacilor, care au reușit să pună în uimire popoarele antice civilizate — pe greci și romani — au rămas baza spiritualității jienilor pînă în zilele noastre. Un exemplu concludent: priveghiul la jieni. Deși s-a impus ceremonialul funerar roman care se respectă și astăzi: luarea rămasului bun de la muribund, bocitoarele, spălarea mortului, banul pentru Charon pus în mîna mortului, convoiul funerar avînd în frunte steagul ceremonial roman (creștinii l-au înlocuit pe parcurs cu cel bizantin), spălarea mînilor deasupra mormîntului ca act purificator etc, priveghiul a rămas păstrînd credințele dacilor despre moarte, un veritabil document istoric.

Dacii nu plîngeau pe cei morți. Credința că ei sînt nemuritori și că prin moarte ei își continuă existența lîngă Zamolxis, făcea din ceremonia funerară dacică un act vesel. „Herodot spune că

Sintem dintotdeauna pe aceste locuri

tracii expun morții trei zile, apoi jertfesc felurite animale și fac un mare ospăț funerar” (H. Daicoviciu). Jienii și astăzi priveghează morții trei zile în chipul dacilor, cu amuzamente, cu glume, cu jocuri vesele, care sînt cu totul în distonanță cu regretul despărțirii de cel mort, lipsite de solemnitatea doliului, de bocet, de regret. Nici romanii, nici creștinii n-au reușit să elimine notele de veselie care domină priveghiul jian. Pentru un neolocalnic, neavizat, priveghiul jian poate și astăzi să fie calificat drept un „obicei barbar”. În fond, el are la bază o credință multimilenară, care pentru noi e un document.

La fel se prezintă problema „pițărăilor”, tradiție care se mai păstrează peste tot în unele sate ale țării. Sînt „pițării” în Dobrogea, în Oltenia și pînă în nodul Ardealului. În Valea Jiului s-au păstrat însă în forma lor autentică pîndind și astăzi steagul ceremonial

roman. La romani Saturnaliile erau zile de sărbătoare agrară în cinstea zeului Saturn. Romanii cinsteau aceste zile în mod deosebit cu multă veselie. Bucuria serbării era generală. De aceste sărbători se bucurau mai ales sclavii. În timpul lor sclavii erau considerați egali cu stăpînii și erau serviți la masă de stăpînii lor. Cete, avînd în fruntea lor steaguri, treceau pe la casele patricienilor și a plebeilor mai înstăriți strigînd: „Io Saturnalia! bona Saturnalia!”. Făceau urări de sănătate, prosperitate, pace și fericire gazdelor de la care primeau daruri de fructe și dulciuri.

În zilele noastre, această sărbătoare romană s-a redus la sărbătorile laice de iarnă, cînd în dimineața zilei respective tinerețutul satului se adună la o casă de unde urmează un itinerariu tradițional vizitează toate gospodăriile satului. Gospodarii îi primesc cu voie bună oferindu-le: mere, pere, nuci, colăcei. Unde sînt fete de măritat, primului sosit i se oferă turtă dulce și un castron cu sîminte de grîu sau cîneșă care se împrăștie peste mulțime. Steagurile aidoma celor romane, frumos împodobite cu panglici multicolore, flori, zurgălăi susțin prin sunetul lor tactul învîrtitei jienești din fluier. După un joc în curtea gospodarului și după frumoase urări de sănătate, pace, belșug în toate, pițării își continuă drumul, fără să se gîndească la faptul că poartă în steagul lor un mesaj roman păstrat de milenii.

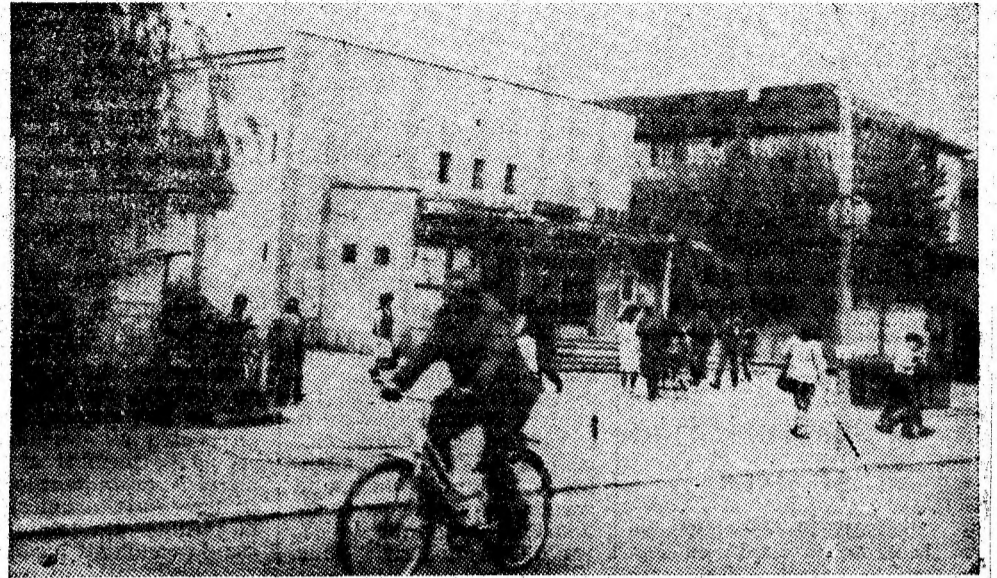
Prof. M. JIANU

De la o duminică la alta

Cititorii fotografiază

Caniculă și mișcare...

Foto: St. CRISTIAN

Cronică

nerimată (128)

■ Nici în sala de așteptare nu poți intra direct. Trebuie să aștepți.

■ Dunele. Capodopera nisipului.

■ Negarea adevărului este minciuna. Negarea minciunii este numai negarea minciunii.

■ Unele maimuțe văd în darwinism o calomnie.

■ În inimile mici se ascunde ura cea mare.

■ Cînd alții se afundă, ți se pare că te înalți.

B. VAL

ALFABET PE... CANICULĂ

(CRONICĂ RIMATĂ)

Aflată la jumate, luna lui cupzor, Binevoiește-n fine să ne ofere soare. Canicula, se pare, e-un fenomen mai rar, Dar cîți nu dau un zîmbet ca să resimtă-o boare. E totuși, iarăși, vară și parcă e-un făcut, Fierbinte, frige berea, că gheața-a dispărut. Glumim, dar nici un suc nu-i pus la frigider, Habar n-avem de ce. (Și asta-i un mister.) Idilizînd natura, constructorii de drumuri, La marea-autostradă au nivelat cu spor. Mai pe la urmă, alții, au mai săpat un șanț, Nu-atunci cînd trebuia. Că zice-un trecător: „Or fi uitat vreo sapă și-o au în inventar?” (Păi pentru treaba-n plus se dă și numeșar?) Remarci, fără să vrei, că fustele-au intrat Substanțial, la apă — și toate s-au scurtat. Toate astea-n modă ar fi cum ar fi, Unele, zău, însă sînt... cam străvezii, Vremea de se schimbă și pornește-o ploaie Zici că respectiva n-are-îmbrăcătură.

X X X

Altele spun tocmai că-asta ochiul fură... (Ba, mai bine totuși, ne dăm peste gură.) Cei aflați la vîrsta critică, vor baftă. Dăruile-or VARA tot ce și-or dori, Ei sînt viitorul, deschizînd o poartă, Fie nota lor, cea mai mare-a fi! Gata! De-atît cald, tot ce-i inspirație Iar s-a prefăcut a fi, simplă... transpirație.

Mircea ANDRAȘ

LITERATURĂ DE ANTICIPATIE

Cascada timpului (I)

4 august. E o minune că mai sînt încă în viață. Credeți-mă în mine însumi mă va ajuta, poate, să supraviețuiesc. Și totuși, nu-mi explic cauza acestui accident stupid. Am primit raportul din sala motoarelor. Repararea sistemului de propulsare este imposibilă. Sînt deci prizonierul acestei lumi...

5 august. Încă o zi cu ghinion. Audiocomunicatorul s-a defectat după primul S.O.S. trimis în spațiu. Singura mea șansă de salvare o reprezintă EI. Dar oare am fost auzit?

6 august. Stupoare! Planeta este locuită, iar faptul cel mai ciudat este că nu i-am remarcat încă de la început. Dar ce ființe strănii! Un termen de comparație? Poate... broscuțele terestre. Au înconjurat nava de cîteva ori, studiînd-o cu mare atenție. Îi văd mereu ieșind din bizare grote subterane care par să le fie un fel de locuințe. Nu am altceva de făcut. Îi studiez ore înțregi, iar uneori am senzația că sînt grupați. Sînt foarte numeroși și am reușit să disting mai multe... rase. Unii sînt roșii, alții verzi și par cei mai puternici și mai bine adaptați. Cei... oranji și cei negri par mai puțin periculoși.

se aseamănă — într-un fel — cu epoca terestră a pietrei cioplite. Oare ce-mi va fi dat? Să mor într-un timp care, poate, nu-mi aparține? E mai mult decît absurd. Și totuși... poate timpul va ține puțin și cu mine.

13 august. De data aceasta sînt complet edificat asupra unui fapt, care acum cîteva „zile” mi se părea doar probabil. Am pus cuvîntul între ghilimele pentru că nu-mi mai pot permite să folosesc acest termen în sensul pe care îl înțeleg eu. Trăiesc aici de sute de ani, sau dacă nu, atunci pur și simplu nu mai înțeleg nimic. Cert este că de cînd sînt aici nu-mi mai pot permite să pierd spectacolul care se desfășoară în fața ochilor mei. „Broscuțele” și-au părăsit grotele. Mi-am dat seama de asta numai cînd, după cîteva ore de somn mi-am reluat postul de observație. Un adevărat „castel de nisip” — raportat la înălțimea locuitorilor săi — se înalță în fața mea. Priveșc atent. În depărtare au mai apărut trei asemănătoare. O luptă acerbă ce duce între cele patru grupări. Roșii și verzii par a ieși mereu învingători.

Cît de repede au trecut de la o epocă la alta...

(Va urma)
Camelia ANIȚA,
Liviu PIRȚAC,

Cenacul de literatură de anticipație tehnico-științifică „Ophiuchus”

Din anecdotele științei (III)

Pe vremuri, se considera că viața de societate și chiar căsătoria nu erau potrivite pentru un matematician, deoarece îl sustrăgeau preocupărilor științifice. Cînd Lagrange s-a căsătorit, a primit o scrisoare de la d'Alembert în care, printre altele, acesta îi scria: „Am aflat de la alți prieteni că ai făcut ce noi filozofii numim saltul mortal. Un mare matematician trebuie, înainte de toate, să-și calculeze fericirea. Nu mă îndoiesc că, dacă ai făcut acest calcul, na-i găsit ca soluție numai căsătoria”.

Lagrange i-a răspuns: „Nu știu dacă am calculat bine sau rău, îmi pare chiar că n-am făcut nici un calcul, pentru că aș fi

pășit ca Leibniz: tot socotind să nu ajung niciodată la o soluție... Nici nu m-am gîndit la căsătorie, dar împrejurările au făcut ca să rog una din rudele mele să aibă grijă de mine și de casa mea. Dacă nu ți-am făcut cunoscut acest lucru este pentru că l-am apreciat ca fiind o eroare de mică importanță, care nu afectează rezultatul calcului de care vorbești”.

David Humer, care nu mai reușea să termine de scris Istoria Angliei, exclamă furios într-o zi: „Renuț la scris din patru motive: sînt prea bătrîn, prea gras, prea leneș, prea bogat”.

Culese de
Ing. Ilie BREBEN

Plecasem într-o simbață cu noaptea-n cap după ciuperci. Găsisem ceva, fără să fiu sigur că toate sînt bune. Într-o poiană dau peste un cărunt funcționar cu o geantă diplomat.

— Bună dimineața, îmi zise dumnealui. În pădure așa este obiceiul. Se cunoaște nu se cunoaște, lumea se salută.

— Să trăiți... Ați cules ceva?

— Ce?

— Ciuperci.

— A nu, eu sînt în delegație, îmi răspunse bătrînul funcționar cu o seninătate dezarmantă.

— ...

— Nu te mira. M-am

rătăcit puțin, dar data plecării în delegație mi-o amintesc perfect: 6 decembrie 1983.

Simțeam că singele îmi îngheață în vene.

ÎN DELEGAȚIE

— MICROFOILETON —

— Vă bateți joc de mine?!

— Nici pomeneală.

— Cum adică ați petrecut aici tot anul '84?

— Anul '84? Păi ce, a fost?

— Bineînțeles.

— Foarte bine, foarte

bine știam eu că o să fie. Bătrînul funcționar căzu pe gînduri. Un soare cald răzbătea printre crengi. Deodată mă întrebă:

— In cît sintem azi?

— 15 iulie 1985.

— '85? Formidabil! Incredible. Ce repede trece timpul în delegație!

Îl priveam cu atenție. Deschise geanta, scoase din ea un ordin de de-

plasare îngălbenit de vreme.

— Deci trebuie să vorbesc să-mi prelungească asta. Contabilul șef Nițescu...

— A murit...

— A murit? Mă rog, era cam bătrîn, suferea cu ficatul. Voi merge la directorul Popescu.

— S-a pensionat.

— Da?

De data asta intră în panică. Inchise repede geanta și plecă. L-am înțeles...

— Domnule, unde pleci?

— În delegație...

Și dispăru în pădure.

Valeriu BUTULESCU

UMOR „Culese de Ici de colo...”

Intr-un zbor cu avionul, stewardesa servește guma de mestecat:

— Sînteți foarte amabili, dar pentru ce?

— Pentru că să nu vi se infunde urechile!

După aterizare, pasagerul îi spune:

— A mers foarte bine, este un truc grozav, dar acum mă puteți ajuta să o scot din urechi?

★

Un tînăr absolvent al conservatorului se prezintă într-o zi la Mozart să-l roage să-i permită o întrebare:

— Cu plăcere, răspunse genialul compozitor.

— Spuneți-mi maestre, cum aș putea și eu să devin un compozitor celebru?

— Ești încă prea tînăr.

— Dar dumneavoastră, maestre ați fost mult mai tînăr decît mine, atunci cînd ați ajuns la celebritate.

— Așa, dar vezi că eu nu am avut nevoie să cer nimănui sfatul cîm să fac a ajunge cum spui dumneata, o celebritate.

D.R. GALĂȚAN,
Petrla

ACTUALITATEA ÎN LUME

Congresul Uniunii Socialiste a Forțelor Populare din Maroc

◆ Salutul adresat de reprezentantul P.C.R.

RABAT 14 (Agerpres). — La Casablanca s-au deschis lucrările celui de-al IV-lea Congres al Uniunii Socialiste a Forțelor Populare din Maroc (U.S.F.P.), la care iau parte 1500 de delegați.

Abderrahim Bouabid, prim-secretar al U.S.F.P., a prezentat raportul Biroului Politic, care înfățișează activitatea desfășurată de

la ultimul congres și trasează liniile de orientare politică, economică și socială pentru perioada următoare.

Participă, ca invitați, delegați ai 21 partide și organizații politice de peste hotare.

Partidul Comunist Român este reprezentat de tovarășul Iosif Banc, membru al Comitetului Politic Executiv, secretar al C.C. al P.C.R.

În numele Partidului Comunist Român, al secretarului său general, tovarășul Nicolae Ceaușescu, a fost adresat delegațiilor la congres, tuturor membrilor Uniunii, un salut cordial de prietenie și solidaritate militantă de către tovarășul Iosif Banc.

Ședința Consiliului de Miniștri al R. P. Polone

VARȘOVIA 14 (Agerpres). — La Varșovia a avut loc ședința Consiliului de Miniștri al R.P. Polone, care a discutat prevederile planului economiei naționale pe anul 1985, ce urmează a fi supus dezbaterii publice. Potrivit datelor preliminare, se prevede o creștere a li-

vrărilor de mărfuri pe piață cu 4 la sută mai mare decât în acest an și efectuarea unor lucrări de construcții-montaj în valoare de aproximativ 100 de miliarde de zloti. Sporirea volumului producției se va realiza prin creșterea productivității muncii.

Alegeri generale în Noua Zeelandă

WELLINGTON 14 (Agerpres). — În Noua Zeelandă au avut loc, sîmbătă, alegeri generale. Aproximativ 2,2 milioane de cetățeni cu drept de vot au fost chemați la urne pentru a-i desemna pe cei 95 de membri ai Camerei Reprezentanților — parlamentul unicameral al țării — din totalul de 463 de candidați înscrși pe

listele electorale, majoritatea reprezentînd partidele naționale, de guvernămînt și laburist.

La cîteva ore după închiderea centrelor de vot, primul ministru Robert Muldoon, liderul Partidului Național, a recunoscut victoria laburiștilor în alegeri, relevă agenția Reuters.

Acțiuni pentru dezarmare și pace

DELHI 14 (Agerpres). — India se pronunță cu fermitate pentru dezarmare nucleară, considerînd că un prim pas în această direcție l-ar reprezenta înghetarea actualului nivel al armamentelor atomice, și oprirea producerii și amplasării de noi arme nucleare pentru a se trece, apoi, la măsuri efective în direcția eliminării arsenalelor atomice — a declarat primul ministru al Indiei, Indira Gandhi.

PARIS 14 (Agerpres). — Organizația antirăzboinică „Apelul celor o sută” din Franța a adresat luptătorilor francezi pentru pace chemarea de a organiza la Paris, la 28 iulie, o mare demonstrație pentru pace și dezarmare.

În documentul difuzat de organizație se spune: „Dorim ca destinderea să ia locul încordării”.

ȘTIRI DIN ȚĂRILE SOCIALISTE

MOSCOVA 14 (Agerpres). — Procesul de oxidare a metalului — se consideră — este accelerat de oxigen, dar specialiștii sovietici au stabilit că, dimpotrivă, adăugată în apă, acesta inhibă acest proces. Plusul de oxigen din apă formează o peliculă de oxid care protejează de rugină metalul aflat sub ea. La oțel inoxidabil, de pildă, procesul de oxidare se reduce de o mie de ori, iar la oțelul carbon de zece mii de ori.

Noul sistem de protecție împotriva ruginii a fost aplicat în premieră la blocul energetic nr. 3 de la Centrala electrică Kona-kovskaia, unde a dat rezultate bune. După aceasta,

el a fost aplicat la alte 40 de blocuri energetice.

BELGRAD 14 (Agerpres). — La ora actuală, capacitatea centralelor hidro și termoelectrice din Iugoslavia se ridică la 17743 MW, capacitate ce include și puterea generatoarelor centralei nucleare ce funcționează în țară. Pînă în 1987, urmează să fie construite noi unități totalizînd 3535 MW

VARȘOVIA 14 (Agerpres). — La Krasnystaw, Polonia, a intrat în funcțiune un nou și modern combinat al industriei alimentare, unde se pot prelucra, zilnic, 180000 de litri de lapte. Întreprinderea poate prelua și prelucra o mare

cantitate de materii prime din trei voievodate cu o zootehnie dezvoltată, de unde laptele se trimitea în trecut pentru prelucrare la mare depărtare.

BERLIN 14 (Agerpres). — Căilii ferate le revin, în R.D. Germană, aproape 80 la sută din totalul transporturilor de mărfuri și pasageri. Anual, cu trenurile din R.D.G. circulă 630000000 pasageri.

În prezent, se desfășoară un amplu proces de trecere pe tracțiune electrică a mijloacelor de transport feroviare. Au fost electrificate peste 2000 de kilometri de rețea feroviară. Anul acesta, li se vor adăuga alți 250 kilometri, iar în 1985 — 260 kilometri.

URAGAN

PRAGA 14 (Agerpres). — Uraganul care s-a abătut asupra Cehiei de sud a produs pagube considerabile, în primul rînd fondului forestier, agriculturii și drumurilor — relatează agenția CTK. În raionul Pelhrimov uraganul a distrus 45 la sută din culturile cerealiere și 400 de hectare de in.

În unele direcții circulația trenurilor a fost stînjinită din cauza copacilor prăbușiți peste liniile de cale ferată.

Femeile și tinerii constituie o categorie care atrage atenția analiștilor pentru că, de obicei, ea este afectată de șomaj mai dur. Tinerii sînt condamnați la șomaj: în rîndul tinerilor sub 25 de ani rata șomajului depășește 25 la sută, în Italia ajunge chiar la 34 la sută. Creșterea șomajului reprezintă un aspect al declinului Europei „celor zece”, pe care S.U.A. îl anunță cu insolentă siguranță. În perioada 1972—1982, în Piața comună numărul șomerilor a crescut cu 7,5 milioane.

Calea redresării economice a Europei „celor zece” trece, desigur, prin dezvoltarea producției de avangardă, care, după o perioadă îndelungată va determina o reducere a șomajului. Dar temerea lui Ivor Richard că în 1985 vor fi 15 milioane de șomeri pare întemeiată.

(Agerpres)

CALENDAR SĂPTĂMÎNAL

(16—22 IULIE)

LUNI, 16 IULIE

— Are loc cea de-a 13-a Conferință regională pentru Africa a Organizației Națiunilor Unite pentru Alimentație și Agricultură F.A.O. (Harare; Zimbabwe, 16—26).

— Convenția națională a Partidului Democrat din S.U.A. pentru desemnarea candidatului la alegerile prezidențiale din 6 noiembrie (San Francisco, 16—20).

MARȚI, 17 IULIE

— Președintele Consiliului Executiv Fe-

deral al R.S.F.I., Milka Planinț, începe o vizită în R.P. Bulgaria (17—19).

VINERI, 20 IULIE

— Sesiunea extraordinară a Parlamentului latino-american pentru examinarea problemei datoriei externe a țărilor din regiune (San Jose, 20—22).

DUMINICĂ, 22 IULIE

— Ziua Renașterii Poloniei (1944). Sărbătoarea națională a R.P. Polone (40 de ani).

Șomajul a devenit un rău al întregii Comunități Economice (Vest-) Europene. În Franța, ca și în Marea Britanie, în Italia, ca și în Olanda, șomajul reprezintă un pericol tot mai grav. În ultimii cinci ani, numărul șomerilor în cele zece țări ale C.E.E. s-a dublat. În 1983, a atins 10,6 la sută, iar anul acesta va ajunge la 10,9 la sută din populația activă. Numărul total al șomerilor în țările comunitare se ridică la 12,7 milioane. Doi din cinci șomeri sînt femei. Peste o treime (mai exact 4,5 milioane) sînt tineri sub 25 de ani.

Fenomenul afectează toate țările Pieței comune, atît pe cele cu o economie puternică, cît și pe cele cu o economie slabă. Cea mai mare rată a șomajului nu se înregistrează în Italia (trei milioane de șomeri —

circa 12 la sută din totalul populației active), ci în Benelux (cu 14 la sută în Belgia, și 14,9 la sută în Olanda). În fața potențialului de instabilitate pe care îl reprezintă cele a-

petrolier din anii 1981-1982, numărul locurilor de muncă din acest sector s-a redus cu 3,3 la sută pe întregul ansamblu al Pieței comune. Recordul în această privință l-a bătut Ma-

„Europa șomerilor”

Din presa străină

(„L'ESPRESSO”)

proape 13 milioane de șomeri, guvernele țărilor comunitare și autoritățile C.E.E. continuă să declare că șomajul reprezintă problema „numărului unu” și că „este necesar să se folosească toate mijloacele pentru a-l reduce în mod sensibil”. Dar perspectivele sînt sumbre.

Industria a înregistrat o reducere a numărului de locuri de muncă și din cauza celui de-al doilea șoc

rea Britanie: în doi ani s-au pierdut 1,4 milioane de locuri de muncă (numărul total a scăzut de la 9,4 la 8 milioane, ceea ce reprezintă o reducere de 15 la sută).

Agricultura pierde brațe de muncă începînd din anii '60. În întreaga Piață comună numărul locurilor de muncă în acest sector s-a redus cu 3,7 la sută. Italia a deținut recordul: o reducere de opt la sută...

MEMENTO

FILME

15 IULIE

PETROȘANI — 7 Noiembrie: Dragostea și regina; Unirea: Drumul spre victorie, I-II; Paringul: Îndrăgostit la propria dorință.

LONEA: Atenție la gafe.

ANINOASA: Povestea călătoriiilor

VULCAN — Luceafărul: Naufragiul.

LUPENI — Cultural: Dragostea și revoluția.

URICANI: Urmărire periculoasă, I-II.

16 IULIE

PETROȘANI — 7 Noiembrie: Cartierul veseliei; Unirea: Visînd la Zambezi; Paringul: Imposibila iubire, I-II.

LONEA: Contrabandă la vamă.

VULCAN — Luceafărul: Dragostea și regina

LUPENI — Cultural: Îndrăgostit la propria dorință.

URICANI: Întîlnire cu tinerețea.

TV

15 IULIE

8,30 Televacanță școlară.

9,00 Almanahul familiei.

9,30 De strajă patriei.

10,00 Viața satului (p.c.)

11,15 Muzica pentru toți.

11,45 Lumea copiilor.

12,40 Telefilmoteca de ghiozdan:

Pistruiațul (color). Episodul 8.

13,00 Telex.

13,05 Album duminical: Din sumar:

— Estivale... muzicale!

— Cascadorii risului;

— Desene animate;

— Cîntece de voce bună, romane și melodii de neuitat;

— Marea epopee revoluționară. Calea eroilor. Operațiunea Budapesta. Documentar.

— Farmecul valsului;

— Telesport;

— Cîntecul și dansul pe meridiane;

— Microrecital folcloric;

— Muzică ușoară;

— Secvența telespectatorului.

18,30 Micul ecran pentru cei mici (color)

18,50 1001 de seri (color).

19,00 Telegazeta (p.c.)

19,20 Cîntarea României.

20,00 Film artistic: „Secerîșul verde”.

Producție a studiourilor franceze.

21,25 Marea, muzica și... noi! (color).

21,50 Telegazeta (p.c.)

16 IULIE

20,00 Telegazeta (p.c.)

20,20 Actualitatea în economie.

20,35 Copiii — vigoarea și tinerețea națiunii.

20,45 Sint omul care construiește!

20,35 Învățămînt — anul 40.

21,15 Tezaur folcloric (color).

21,45 La zi în 300 de secunde.

21,55 Orizont tehnico-științific.

Telegazeta (p.c.)

22,20 Telegazeta (p.c.)

22,30 Închiderea programului.

ÎNTEPRINDEREA MECANICĂ TIMIȘOARA

INCADREAZĂ DIRECT SAU PRIN TRANSFER

— hidraulicieni

— lăcătuși

pentru activitatea service la unitățile miniere din Valea Jiului.

Relații suplimentare la I.M.T. serviciul personal, telefon 961/33970.

Mica publicitate

VIND Dacia 1300. Informații Petroșani, Republicii bloc 67, sc. III, etaj II, ap. 32, după ora 16. (2314)

PIERDUT legitimație de serviciu pe numele Covercă Nicolae, eliberată de I.M. Paroseni. O declar. nulă. (2312)

ANUNȚURI DE FAMILIE

FAMILIA îndoliată anunță cu adîncă durere încetarea din viață a scumpului lor

KISS ȘTEFAN (15 ani)

Înmormîntarea are loc luni, 16 iulie, ora 17, de la Capelă. (2315)

COLEGIU de muncă de la I.U.M. Petroșani, secția construcții metalice, își exprimă regretul în legătură cu încetarea din viață a colegului lor

CRISTEA IONEL MIRCEA (26 ani)

Sincere condoleanțe familiei îndoliate. (2314)

FAMILIA Iozsa anunță cu nemărginită durere încetarea din viață a dragei sale nurori

CLAUDIAN LENKE

Înmormîntarea are loc astăzi, 15 iulie, ora 16,00, de la biserica Evanghelică.